

omtalte Ødelsler skal indtræde til 1ste Januar 1857, og at de Omkostninger, der ere forbundne med disse Broers fremtidige Vedligeholdelse, skulle for Hovedlandeveienes Vedkommende overtages af Staten, og for de mindre Landeveies Vedkommende af Amternes Repartitionsfunds, saaledes, at Udgiften først bliver at dele mellem Kjøbstad og Landboerne efter Folketallet, og dernæst at Landboerne udrede deres Andeel efter Hartkorn, og Kjøbstadernes Andeel efter den paa ethvert Sted brugelige Maade. Naar jeg saaledes har tilladt mig at foreslaae, at Udgifterne for Hovedlandeveienes Vedkommende overtages af Staten, saa var det maaskee rigtigere, at der istedetfor Ordet „Staten“ kom til at staae, at Udgifterne skulle udredes af den „Almindelige Veikasse“, men saafremt Thinget tillader, at Forslaget kommer til videre Behandling, vil Spørgsmaalet ogsaa derom senere komme under Overveielse.

Med Hensyn til dem, der nu have disse Broer i Eie, Fæste eller Forpagtning, da gaaer Forslaget ud paa, at Vederlaget til dem skal bestemmes af en Commissiøn bestaaende af 3 Medlemmer, hvoraf Regjeringen udnævner Formanden, og de to andre Medlemmer udvælges af Amtsraadet. Og saafremt Vedkommende ikke skulde være tilfredse med denne Commissiøns Kjendelse, da kan Sagens Afgjørelse appelleres til en Commissiøn af et dobbelt Antal Mænd sammensat paa samme Maade, som jeg nylig har omtalt. Med Hensyn til Hensigtsmæssigheden af dette Forslag, eller Rigtigheden af at ophæve disse unegtelig meget chicanøse Ødelsler, da har jeg i saa Henseende ikke mindste Tvivl om, at Forslaget baade er berettiget og paatrængende nødvendigt; thi det vil idetmindste være en Deel af den ærede Forsamlings Medlemmer vel bekendt, at Landboerne undertiden maae ielste flere Mill for at levere denne Afgift, hvilken Afgift jo er meget forskjellig, idet En skal levere en heel, og en Anden $\frac{1}{2}$ Stp. Korn, ja Nogle maaskee $\frac{1}{2}$ Td., og Andre kun en Pot o. s. v., saa at Forholdet i det Hele taget er af en saadan Besskaffenhed, at jeg mener at have gjort denne Sag en stor Tjeneste ved at bringe den paa Bane. Der er vel ikke nogen stor Sandsynlighed for, at dette Udkaft kan blive til Lov i

nærværende Sesssion, men jeg troer, at Sagen er af saa stor Betydning og af saa omfattende Besskaffenhed, at der allerede var meget vundet, saafremt man, ved at den kommer til Behandling, kunde frembringe et brugbart Materiale, som senere vilde gjøre sin Nytte, ja maaskee give Anledning til, at den høitærede Indenrigsminister kunde finde sig foranlediget til i næste Sesssion at tage Sagen i sin Haand for at føre den igjennem. Fra denne Side betragtet har jeg derfor, som sagt, ikke havt mindste Tvivl om dette Forslags Bessrettigelse, men derimod vil jeg indrømme, at jeg ved Udarbeidelsen af Forslaget har havt en meget stor Tvivl i en anden Henseende, og navnlig har jeg havt Tvivl om, hvorvidt ikke hele den tilbagestaaende Deel af disse Broydelsler burde betragtes som en Stats-sag, og naar jeg har tilladt mig at yttre min Tvivl i den Henseende, da skylder jeg ogsaa at godtgjøre, hvorpaa jeg støtter den Tvivl. Der er nemlig den Mærkelighed ved denne Sag, at kaster man et Blik paa Kortet eller paa Situationen i det Hele, da finder man, at i de Egne, hvor Grundforbedring af Landeveiene ere skredne frem, ere enten saa eller ingen Broer, hvortil der saaledes ydes Korn. Saaledes er det paa Nerne, og saaledes er det i visse Egne af Jylland. Jeg skal til Exempel paaapege, at efter de Dplysninger, jeg har kunnet erholde, er der i Standerborg Amt nu kun 1 Bro, i Veile Amt 1 Bro og i Randers Amt 5 Broer, hvortil der ydes Korn. Ja, vare Forholdene saaledes, at der ikke var flere Broer, hvortil der tidligere har været ydet Korn, eller ogsaa Erstatningen for det tidligere ophævede Brokorn var erlagt af Øderne og ikke saaledes som skeet er, overtaget af Staten, ja saa indrømmer jeg, at saa var min Tvivl i den Henseende uberettiget, men dette er, efter de Dplysninger jeg har kunnet skaffe mig, slet ikke Tilfældet. Der har saaledes tidligere været 4 à 5 Broer i Standerborg Amt, hvortil der har været ydet Korn med 1 Stp. og $\frac{1}{2}$ Stp. i Forhold til Størrelsen af Beboernes Hartkorn; jeg skal saaledes tillade mig at nævne enkelte Exempler. Dette har været Tilfældet med Resen Bro og Kongens Bro, hvor-